

PRESENTACIÓN MATERIA

MATERIA	XEOGRAFÍA E HISTORIA		CURSO	4º ESO
CURSO ACADÉMICO	2016/2017	PROFESOR	XOSÉ MANUEL CASTRO	

CONTIDOS E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE ASOCIADOS. 1ª Avaliación

Bloque 1. O século XVIII en Europa ata 1789	
Contidos	Estándares de Aprendizaxe
B1.1. Século XVIII en Europa: do feudalismo ao absolutismo e o parlamentarismo das minorías. Francia, Inglaterra, España e Galicia.	XHB1.1.1. Establece, a través da análise de textos, a diferenza entre o Absolutismo e o Parlamentarismo.
	XHB1.1.2. Distingue conceptos históricos como Antigo Réxime e Ilustración.
	XHB1.2.1. Describe as características da cultura da Ilustración e as implicacións que ten nalgunhas monarquías.
B1.2. Ilustración.	XHB1.3.1. Aprecia os avances científicos e a súa aplicación á vida diaria, e contextualiza o papel dos científicos na súa propia época.
B1.3. Arte e ciencia en Europa no século XVIII.	XHB1.3.2. Comprende as implicacións do empiricismo e o método científico nunha variedade de áreas.
Bloque 2. A era das revolucións liberais	
B2.1. Revolucións burguesas nos séculos XVIII e XIX: bases ideolóxicas (liberalismo, nacionalismo e rexionalismo), económicas e sociais; principais consecuencias.	XHB2.1.1. Sopesa as razóns dos revolucionarios para actuar como o fixeron.
	XHB2.1.2. Recoñece, mediante a análise de fontes de diversas épocas, o valor destas non só como información senón tamén como evidencia para os/as historiadores/as.
B2.2. Revolucións burguesas nos séculos XVIII e XIX: periodización e feitos principais. Restauración. Procesos unificadores e independentistas. O caso español	XHB2.2.1. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas da primeira metade do século XIX, acudindo a explicacións causais, e sinala os proles e os contras.
	XHB2.2.2. Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas do século XVIII, acudindo a explicacións causais, e indica os proles e os contras.
	XHB2.2.3. Discute as implicacións da violencia empregando diversos tipos de fontes.
Bloque 3. A Revolución Industrial	

▪ B3.1. Revolución Industrial: concepto; factores económicos, sociais e ideolóxicos que a fan posible.	▪ XHB3.1.1. Analiza os proles e os contras da primeira Revolución Industrial en Inglaterra.
▪ B3.2. Revolución Industrial: desde Gran Bretaña ao resto de Europa.	▪ XHB3.2.1. Analiza e compara a industrialización de diferentes países de Europa, América e Asia, nas súas distintas escalas temporais e xeográficas.
	▪ XHB3.2.1. Compara o proceso de industrialización en Inglaterra e nos países nórdicos.
▪ B3.3. Consecuencias da Revolución Industrial. Movemento obreiro (orixes, ideoloxías e formas de organización).	▪ XHB3.3.1. Explica a situación laboral feminina e infantil nas cidades industriais.
▪ B3.4. Discusión en torno ás características da industrialización en España e Galicia: éxito ou fracaso?	▪ XHB3.4.1. Especifica algunhas repercusións políticas como consecuencia dos cambios económicos en España.
B3.5. A ciencia no século XIX.	▪ XHB3.5.1. Elabora un eixe cronolóxico, diacrónico e sincrónico, cos principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX.

CONTIDOS E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE ASOCIADOS. 2ª Avaliación

Bloque 4. O Imperialismo do século XIX e a I Guerra Mundial	
Contidos	Estándares de Aprendizaxe
▪ B4.1. O imperialismo no século XIX: concepto.	▪ XHB4.1.1. Explica razoadamente que o concepto imperialismo reflicte unha realidade que influirá na xeopolítica mundial e nas relacións económicas transnacionais.
	▪ XHB4.1.2. Elabora discusións sobre eurocentrismo e a globalización.
▪ B4.2. Imperialismo: causas, desenvolvemento e consecuencias.	▪ XHB4.2.1. Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.
▪ B4.3. Causas e consecuencias da Gran Guerra (1914-1919) ou I Guerra Mundial.	▪ XHB4.3.1. Diferencia os acontecementos dos procesos, nunha explicación histórica, da I Guerra Mundial.
	▪ XHB4.3.2. Analiza o novo mapa político de Europa.
	▪ XHB4.3.3. Describe a derrota de Alemaña desde a súa propia perspectiva e desde a dos aliados.
▪ B4.4. Revolución Rusa.	▪ XHB4.4.1. Contrasta algunhas interpretacións do alcance da Revolución Rusa na súa época e na actualidade.
▪ B4.5. A arte no século XIX.	▪ XHB4.5.1. Comenta analiticamente cadros, esculturas e exemplos arquitectónicos da arte do século XIX.
	▪ XHB4.5.2. Compara movementos artísticos europeos e asiáticos.

Bloque 5. A época de entreguerras (1919-1945)

B5.1. Período de entreguerras: do final da Gran Guerra ao crac do 29 e a Gran Depresión.	XHB5.1.1. Analiza interpretacións diversas de fontes históricas e historiográficas de distinta procedencia.
	XHB5.1.2. Relaciona algunhas cuestións concretas do pasado co presente e as posibilidades do futuro, como o alcance das crises financeiras de 1929 e de 2008.
	XHB5.1.3. Discute as circunstancias da loita polo sufraxio da muller.
B5.2. Fascismo italiano e nazismo alemán.	XHB5.2.1. Explica diversos factores que fixeron posible o auxe do fascismo en Europa.
B5.3. II República española e a Guerra Civil.	XHB5.3.1. Explica as principais reformas durante a II República española, e reaccións a elas.
	XHB5.3.2. Explica as causas da Guerra Civil española no contexto europeo e internacional.

CONTIDOS E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE ASOCIADOS. 3ª Avaliación

Bloque 6. As causas e consecuencias da II Guerra Mundial (1939-1945)	
Contidos	Estándares de Aprendizaxe
B6.1. Orixe da II Guerra Mundial.	XHB6.1.1. Recoñece a xerarquía causal (diferente importancia dunhas causas ou outras segundo as narrativas).
B6.2. Desenvolvemento da II Guerra Mundial: extensión, fases, formas de guerra e principais consecuencias.	XHB6.2.1. Sitúa nun mapa as fases do conflito.
	XHB6.2.2. Dá unha interpretación de por que rematou antes a guerra europea que a mundial.
	XHB6.2.3. Elabora unha narrativa explicativa das causas e as consecuencias da II Guerra Mundial, a distintos niveis temporais e xeográficos.
B6.3. O Holocausto.	XHB6.3.1. Recoñece a significación do Holocausto na historia mundial.
B6.4. Nova xeopolítica mundial: Guerra Fría e plans de reconstrución posbélica.	XHB6.4.1. Utilizando fontes históricas e historiográficas, explica algúns dos conflitos enmarcados na época da Guerra Fría.
	XHB6.4.2. Describe as consecuencias da guerra de Vietnam.
B6.5. Procesos de descolonización en Asia e África.	XHB6.5.1. Describe os feitos relevantes do proceso descolonizador.
	XHB6.5.2. Distingue entre contextos diferentes do mesmo proceso, por exemplo, África subsahariana (anos 50 e 60) e a India (1947).
Bloque 7. A estabilización do Capitalismo e o illamento económico do bloque soviético	
B7.1. Evolución dos bloques soviético e capitalista. O "Welfare	XHB7.1.1. Explica os avances dos réximes soviéticos e do "Welfare State" en Europa.

State".	XHB7.1.2. Recoñece os cambios sociais derivados da incorporación da muller ao traballo asalariado.
B7.2. Crise do petróleo (1973).	XHB7.2.1. Compara a crise enerxética de 1973 coa financeira de 2008.
B7.3. Ditadura de Franco en España.	XHB7.3.1. Coñece a situación da posguerra e a represión en España, así como as fases da ditadura de Franco
	XHB7.3.2. Discute como se entende en España e en Europa o concepto de memoria histórica
Bloque 8. O mundo recente entre os séculos XX e XXI	
B8.1. Formas económicas e sociais do capitalismo no mundo.	XHB8.1.1. Interpreta o renacemento e o declive das nacións no novo mapa político europeo desa época
	XHB8.1.2. Comprende os proles e contras do estado do benestar.
B8.2. Colapso dos réximes soviéticos e as súas consecuencias.	XHB8.2.1. Analiza aspectos políticos, económicos e culturais dos cambios producidos tralo colapso da URSS.
B8.3. Transición política en España: da ditadura á democracia (1975-1982).	XHB8.3.1. Compara interpretacións sobre a Transición española nos anos setenta do século XX e na actualidade.
	XHB8.3.2. Enumera e describe algúns dos principais fitos que deron lugar ao cambio na sociedade española da transición: coroación de Xoán Carlos I, lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, apertura de Cortes Constituíntes, aprobación da Constitución de 1978, primeiras eleccións xerais, creación do Estado das autonomías, etc.
	XHB8.3.3. Analiza o problema do terrorismo en España durante esta etapa (ETA, GRAPO, Terra Lliure, etc.): a xénese e a historia das organizacións terroristas, a aparición dos primeiros movementos asociativos en defensa das vítimas, etc.
B8.4. Camiño cara a Unión Europea: desde a unión económica a unha futura unión política supranacional.	XHB8.4.1. Discute sobre a construción da Unión Europea e do seu futuro.
Bloque 9. A Revolución Tecnolóxica e a globalización a finais do século XX e principio do XXI	
B9.1. A globalización económica: concepto e características.	XHB9.1.1. Procura na prensa novas dalgún sector con relacións globalizadas, e elabora argumentos a favor e en contra.
	XHB9.1.2. Elabora discusións sobre o eurocentrismo e a globalización.
B9.2. Papel da Revolución Tecnolóxica na globalización.	XHB9.2.1. Analiza algunhas ideas de progreso e retroceso na implantación das recentes tecnoloxías da información e da comunicación, a distintos niveis xeográficos.
B9.3. Consecuencias da globalización. Relacións interrexionais; focos de conflito.	XHB9.3.1. Crea contidos que inclúen recursos como textos, mapas e gráficos, para presentar algún aspecto conflictivo das condicións sociais do proceso de globalización.
Bloque 10. A relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia e a xeografía	
Contidos	Estándares de Aprendizaxe
B10.1. Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia e a xeografía.	XHB10.1.1. Formula posibles beneficios e desvantaxes para as sociedades humanas e para o medio natural dalgunhas consecuencias do quecemento global, como o desxeamento do Báltico.

	- XHB10.1.2. Sopesa como unha Europa en guerra durante o século XX pode chegar a unha unión económica e política no século XXI. - XHB10.1.3. Compara (nun aspecto ou en varios) as revolucións industriais do século XIX coa revolución tecnolóxica de finais do século XX e principio do XXI.
B10.2. Cambio e continuidade.	- XHB10.2.1. Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade. - XHB10.2.2. Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.
B10.3. Tempo histórico.	XHB10.3.1. Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.
B10.4. Vocabulario histórico e artístico: Idade Contemporánea.	XHB10.4.1. Utiliza con fluidez e precisión o vocabulario histórico e artístico necesario.

CRITERIOS, ESTRATEXIAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Con que temporalización se farán probas escritas?

Realizaranse, como mínimo, dúas probas escritas en cada avaliación para medir os contidos conceptuais e procedementais.. As probas terán dúas partes: unha teórica, de resposta a algunhas cuestións, e outra práctica, relacionada con exercicios realizados na aula. Serán tamén materia avaliabile os traballos os traballos realizados polos alumnos (individualmente ou en grupo), así como os relacionados coas actividades extraescolares. Ademais tamén se terán en conta as actitudes, asistencia, puntualidade e traballo na clase.

Como se cualificarán as probas, traballos individuais ou colectivos, traballos na libreta, observación. Ponderación, redondeo,...

Cada proba constará de varias partes : unha teórica que consistirá na resposta a cuestións , e outra práctica relacionada cos exercicios realizados na aula (mapas, esquemas , gráficos...) . Estas probas serán o principal instrumento de avaliación, pero tamén os traballos realizados polos alumnos (individuais ou en grupo), así como tódalas actividades de aula, a actitude ante a materia, e a participación Propónse a seguinte cuantificación dos diferentes instrumentos de avaliación :

- 60% - Probas escritas
- 20%- Traballo grupal na radio escolar. O profesor fará saber ao alumando as rúbricas para avaliar esta actividade.
- 10%- Participación. Todas as achegas positivas nas postas en común terán o seu reflexo como notas de clase.
- 10%- Disciplina e asistencia. As chamadas ao orde (-1 décima) e as faltas de asistencia sen xustificar (-3 décimas) teránse en conta para calcular este apartado.

Para superar a materia, a **nota mínima nas probas escritas** será de **3.5 puntos de media**, pois enténdense que, como mínimo son dúas por avaliación.

Cada apercibimento formal coleva unha baixa dun punto sobre a nota media do trimestre. Os apercibimentos poden ser directos, por falta grave, ou ben por acumulación de chamadas ao orde (xeneralmente 3)

Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo,...

- Para calcular a nota de cada avaliación se teran en conta os baremos expostos no punto anterior.
- O redondeo se fara a partir do medio punto.
- O alumnado que teña superado as tres avaliacións faráselle a media aritmética das tres avaliacións con decimais e redondeado, finalmente, o resultado ao número enteiro máis próximo.
- No redondeo das notas podera terse en conta o traballo e a actitude do alumno.

Que aspectos se van valorar dentro da observación do traballo de aula?

A actitude positiva, a atención, a participación e , en definitiva, o traballo sistemático.

Como se recupera unha proba non superada?

Se recupera de maneira global e co correspondente Exame de Recuperación que abarcará toda a materia dada nesa Avaliación. Previamente entregarase aos alumnos que teñen que recuperar, unha serie de exercicios de reforzo que realizarán coa axuda da profesora e sobre os que despois se plantexará o exame e que, ademais , coincidirán con cuestións xa pedidas nos anteriores exames da Avaliación.

Como se recupera unha avaliación non superada?

Coa correspondente proba de recuperación trimestral.

PROMOCIÓN

A superación da materia requirirá unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10.